

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2020. március 26-ai ülésére

Tárgy: Tótkomlós Város Önkormányzat gazdasági programjának megtárgyalása és elfogadása

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a az alábbiakról rendelkezik:

- A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.
- A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítására, színvonalának javítását szolgálják.
- A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2014. évi önkormányzati választásokat követően a 59/2015. (IV. 21.) kt. határozatával fogadta el Tótkomlós Város 2015-2019. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját.

Fentiekre és a Képviselő-testület alakuló ülésének időpontjára (2019. október 29.) figyelemmel, a Képviselő-testületnek legkésőbb 2020. április 29-ig kell elfogadnia új gazdasági programját.

A 2020-2025. közötti időszakot felölelő új gazdasági program tervezetét tárgyalja a Képviselő-testület. Az előkészítő munka során informális ülés keretében tárgyalta a tervezetet a Városfejlesztési és Pénzügyi Bizottság, a Szociális Bizottság és az Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság. Javasataikat megtették, melyeket a gazdasági program előkészítője, dr. Libor Zsuzsanna tanácsnok asszony az előterjesztés mellékleteként szereplő tervezeten átvezetett.

A gazdasági program elfogadásához Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének és szerveinek Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 16/2019. (X. 29.) önkormányzati rendelete 27. § (3) bekezdésének 2. pontja alapján minősített többség szükséges.

Kérem, hogy a Képviselő-testület az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglalt kötelezettségének eleget téve a határozat melléklete szerinti tartalommal fogadja el Tótkomlós Város Önkormányzata 2020-2025. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Határidő: azonnal

„B/1.” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete Tótkomlós Város Önkormányzata 2020-2025. közötti időszakra vonatkozóan elkészített gazdasági program tervezetét megtárgyalta és annak az alábbi szempontok szerint történő módosítását, kiegészítését rendeli el:

.....
.....
.....

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Határidő: azonnal

„B/2.” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglalt kötelezettségének eleget téve, a ____/2020. (III. 26.) kt. határozatban meghatározottak szerint átdolgozott tartalommal fogadja el Tótkomlós Város Önkormányzata 2020-2025. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programját, mely jelen határozat mellékletét képezi.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2020. március 19.

Zsura Zoltán János
polgármester

TÓTKOMLÓS VÁROS GAZDASÁGI PROGRAMJA

2020-2025

Vezetői összefoglaló

Tótkomlós város számos tekintetben jobb adottságokkal rendelkezik az ország hasonló méretű városaihoz képest, amelynek egyik oka az 1940-es években felfedezett termál- és gyógyvíz. Ahogy a korabeli Országos Közegészségtani Intézet nyilatkozatából láthatjuk, a víz: „sem vegyileg, sem bakteriológiailag nem kifogásolható, jelenleg fürdővízül elfogadható, a víz magasabb alkáli-hidrogénkarbonát tartalma miatt gyógyvízjelleggel bír.

A másik szintén jelentős vonzóerő a város szlovák alapjainak, kultúrájának és hagyományainak fontossága a város életében.

A közszolgáltatásokkal való ellátottság kedvező, mely igaz a közüzemi, valamint a humán közfeladatok és közszolgáltatások terén is. Az alapfokú oktatás mellett egy középfokú intézmény biztosítja a fiatalok képzését, emellett a szociális és egészségügyi ellátások szükséges köre biztosított.

Tótkomlós város folyamatosan kívánja fejleszteni az utak, járdák, terek és épületek minőségét, hiszen mindez együtt adja meg azt a kellemes kisvárosi hangulatot, amely jellemző városunkra. Mindezzel az önkormányzat nemcsak a város megítélését kívánja javítani, hanem a lakosok tulajdonában lévő ingatlanok értékét is növelni tudja. Az önkormányzati ingatlanvagyon egy részének műszaki állapota ugyanakkor további beruházásokat tesz szükségessé.

Tótkomlós város kulturális és szabadidős programkínálatát mind a lakosság, mind a turisták igényeinek figyelembe vételével alakítja, mely kulturális tekintetben bővebb és változatosabb, mint a hasonló méretű „egynyelvű” vidéki magyar kisvárosok többségében.

A jelen gazdasági programban Tótkomlós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete három fő cél elérését tűzte ki maga elé:

Gazdasági szerkezet diverzifikálása

- A város gazdasági alapját vállalkozások, szlovákság, kultúra és a turizmus adja. A versenyképesség növelésének érdekében a létesítmények és programok folyamatos fejlesztése kiemelt fontosságú.
- A turizmus terén megfelelő fejlesztések végrehajtásával, a látnivalók és programok körének kiszélesítésével, új turisztikai szolgáltatások

megteremtésével bővíteni szükséges a célcsoportok körét (pl. aktív turizmus, sportturizmus, lovas turizmus, ökoturizmus, vallási turizmus);

- A város és környezetének (kistérség) mezőgazdasági adottságaira építve ki kell alakítani minőségi helyi (bio)termékek helyi termelésének és értékesítésének feltételeit, amelyben az önkormányzat szerepe kulcsfontosságú;
- A stabil és diverzifikált gazdasági struktúra kialakításához fontos a fejlett és innovatív vállalkozások ösztönzése és újabb vállalkozások bevonása és indítása, a tevékenységüket segítő infrastruktúra megteremtése.

Fenntartható kisvárosi környezet kialakítása

- Megújuló energiák részarányának növelése az energiafelhasználásban, megújuló energia-hasznosításon és energiaracionalizáláson alapuló projektek és tevékenységek támogatása;
- A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása a gyalogos és a kerékpáros közlekedést ösztönző megoldásokkal, a közösségi közlekedés feltételeinek javításával (de minimum megőrzésével);
- Zöldterületek felújítása, bővítése, változatosabbá tétele különböző rekreációs funkciókkal (játszótér, sétány, sportpálya, futópálya stb.)
- A természeti és épített környezet állapotának további javítása a vonzó településkép, magas életminőség és értékálló ingatlanállomány biztosítása érdekében.

Hatékony városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés

- Vonzó, „zöld városkép” kialakítása további beruházásokkal, szabályozási eszközökkel, civil szervezetek segítségével, és az ingatlantulajdonosok ösztönzésével, városképet meghatározó elemek fejlesztésével;
- Egy nyitott, fejlődő és fejlődőképes település arculatának kialakítása, amely lakossági megtartó-erő, települési vonzerő és befektetési célterületként is előnybe tudja helyezni a várost versenytársaival szemben;

- A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése a helyi lakosok igényeinek folyamatos monitorozásával, a városfejlesztési tevékenységben a társadalmi részvétel további elősegítésével, és a helyi identitástudatot is erősítő a turisták mellett az itt lakókat is célcsoportnak tekintő rendezvények, a város hagyományos értékeire és történelmi adottságaira építő programok és kulturális tevékenységek segítségével.

A jelen gazdasági programban kijelölésre kerültek Tótkomlós Város Önkormányzatának a 2020-2025-ös ciklusra vonatkozó fejlesztési elképzelései. Ezek természetesen a ciklus során módosulhatnak, hiszen alapjában pályázati források igénybevételeivel valósulna meg.

A kisvárosunk fejlődése, versenyképességének növelés és az itt lakók megfelelő életkörülményeinek és munkalehetőségének biztosítása érdekében szükséges a város működésének, gazdaságának, termelő infrastruktúrájának és (köz)szolgáltatásainak hatékonyság-elvű fejlesztése. Azt kell elérni, hogy a turizmusra (azon belül is elsősorban a termálvízre) épülő gazdasági potenciál növekedésével, valamint a szlovák kulturális hagyományok előtérbe helyezésével a térségi szerepkör erősödésével párhuzamosan Tótkomlós város egy élhető, környezeti szempontból magas minőségű, a lakosság és a turisták számára egyaránt vonzó hely legyen.

Jogszabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) rendelkezik arról, hogy minden településen gazdasági programot kell elfogadnia – esetleg felülvizsgálnia – a képviselő-testületnek a választások után, az alakuló ülést követő hat hónapon belül.

Az Mötv. 116. §-a rendelkezik az önkormányzatok említett kötelezettségéről, az alábbiak szerint:

116. § (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

(2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól.

(3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

(4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

(5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

A helyi önkormányzatok gazdasági programjának elkészítésére, annak felépítésére, szerkezetére, belső tartalmi elemeire vonatkozó kötelező jogszabályi előírás nincs, illetve egységes önkormányzati gyakorlat sem alakult ki. A gazdasági programmal az önkormányzatok hosszabb távra szóló tervezési alapidokumentumaként, az ágazati vagy térségi alapon megfogalmazott fejlesztési célok összefoglalásaként határozható meg.

A gazdasági program egy integrált szemléletű, a térség makro- és mikro-gazdasági környezetét valamint, a környezet az önkormányzati működésre gyakorolt hatását is figyelembe vevő dokumentum, mely tartalmazza a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok biztosítására és azok fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket.

Az önkormányzat biztosítja a programban megjelölt fejlesztési elképzelésekhez tartozó eszközök és források rendelkezésre bocsátását vagy felkutatását, és szükség esetén jogszabályi kereteinek meghatározását.

Az Möt. előírásai alapján, annak megfelelően készült el Tótkomlós város gazdasági programja a 2020-2025-ös időszakra, azzal a szándékkal, hogy meghatározza mindazon célokat és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó kötelező

és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program a fő irányokat, célkitűzéseket, elképzeléseket határozza meg Tótkomlóson.

A Kormány gazdaságpolitikáját és az EU által biztosított forrásokhoz való hozzáférhetőséget is figyelembe véve meghatározza a valóban megvalósítható konkrét fejlesztéseket, figyelembe véve valamennyi előzetes tervezési anyagot, valamint a már benyújtott pályázatokat.

A gazdasági program összpontosít az önkormányzati feladatokra, szervezeti struktúrára és pénzügyi lehetőségekre, meghatározza azokat az irányokat, amelyek mentén a város középtávú fejlődése megvalósulhat.

A gazdasági program alapvető célja az, hogy a helyi közösség partnerségén, együttműködésén alapulva olyan lehetőségeket tárjon fel, amelyek megvalósításával Tótkomlós városa élhetőbbé válik, a települések közötti versenyben megállja helyét, vonzóbbá válik mind a befektetők, mind pedig a turisták számára.

Az önkormányzat fejlesztéspolitikai alapelve, hogy a beruházások végrehajtása során mindenképpen elsőbbséget élvez a pályázaton nyert beruházás megvalósítása, valamint a korábbi képviselő-testületi döntések alapján elkezdett beruházások folytatása illetve befejezése.

Tótkomlós város jelenlegi állapotának SWOT analízise

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none">- fejlett mezőgazdasági termelés,- jó minőségű termőföld,- kedvező földrajzi elhelyezkedés, számos turisztikai vonzerővel rendelkezik a város,- többnemzetiségű település- hatékony együttműködés a regionális szervezetekkel,- sok gasztronómiai, kulturális rendezvény,- a „gyűjtők és gyűjtemények városa”,	<ul style="list-style-type: none">- természeti vonzerők kiaknázásának hiánya,- sportcsarnok hiánya- belvízelvezető hálózat hiányosságai, - betemetett árkok,- ipari nagyvállalatok hiánya,- helyi vállalkozások alacsony nemzetközi orientáltsága,- alacsony szakképzett munkaerő kínálat,- munkaerő piaci készségek gyengesége

<p>múzeumok, tájház, gyűjtemények,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kiterjedt nemzetközi, testvérvárosi kapcsolatok, - a sajátos növényvilág, a levegő minősége, - természeti adottságok, - gyalogtúra útvonalhálózat, - műszaki infrastruktúra: ivóvíz, gáz, telefon, kábel, internet-hálózatok, közműkapacitások fejlettsége; - erős civil szervezeti bázis - széles körű kapcsolati hálózat - meglévő intézményi hálózat: egészségügyi, oktatási, kulturális, igazgatási, rendészeti, szociális, - hagyománnyal rendelkező termálvizes fürdő (Rózsa-fürdő) - helyi média (TV, rádió, újság), nyilvánosság, információáramlás. - autópálya közelsége - helyi mentőállomás - gazdag helyi értéktár 	<p>(innovációs, kommunikációs készségek, kompetenciák gyengesége),</p> <ul style="list-style-type: none"> - kedvezőtlen demográfiai folyamatok: elöregedés, fiatal, képzett szakemberek elvándorlása, - kutatási együttműködésekben rejlő lehetőségek kihasználatlansága, - korszerűtlen infrastrukturális adottságok, kedvezőtlen közúti, vasúti megközelíthetőség - alacsony innovációs képesség.
Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> - a tudás, az innovációs lehetőségek kihasználása, - uniós forrásokból való részesedés, az elnyert támogatások hatékony felhasználása, - EU integráció elmélyülése, forrásbevonási lehetőségek bővülése, - magas munkaigényű zöldségtermesztéshez jó természeti adottságok, - kedvező nemzetközi gazdasági, 	<ul style="list-style-type: none"> - gazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági helyzet, - együttműködési készségek gyengülése, - a tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális nehézségek, - felsőfokú végzettséggel rendelkező, főként pályakezdők elvándorlása, - negatív demográfiai tendenciák (elöregedés, elvándorlás), - szegénységi kockázatok erősödése, - elmagányosodás, bizalmatlanság

<p>politikai környezeti feltételek kihasználása,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemzetközi együttműködés ösztönzése, - egészségturizmus feltételeinek megteremtése, - bizalmon alapuló kapcsolati hálók erősödése és felértékelődése, - szolgáltató szektor bővítése, - kulturális örökség fenntartása iránti társadalmi igény, - a város elérhetőségének javulása révén (orosházi út) megnövekvő tökevonzó képesség következtében fellendülő gazdaság, - a turizmus társadalmi, gazdasági felértékelődése, multiplikációs hatásainak érvényesülése, - egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése, - innovációs és vállalkozási készség javulása, - közlekedési infrastruktúrák javítása, - energetikai célú mezőgazdasági termelés, - meglévő szellemi potenciálban rejlő lehetőségek kihasználásával jelentős eredmények a kutatás-fejlesztés és innováció területén, - fokozódik az igény a turisztikai adottságok turisztikai hasznosítására. 	<p>fokozódása,</p> <ul style="list-style-type: none"> - befektetői érdeklődés gyengülése, hiánya, a vállalkozói szféra kooperációs, integrációs elégtelensége, - a megújuló energiaforrásokat létrehozó rendszerek kezdetben jelentős befektetéssel, költséggel járnak - városi turisztikai koordináció hiánya, - a bevételek alacsony szintje, a fejlesztési források lehívásának akadálya megmarad
--	--

Gazdasági jellemzők

Az Orosházi járás településeként Tótkomlós is az ország egyik legfejletlenebb, legelmaradottabb kistérségei közé tartozik. Gazdasági potenciálja az 1980-as évek végétől folyamatosan romlik. Az ipar főként a mezőgazdaságra épül. A rendszerváltást követően sok nagyüzem bezárásra került, ennek következtében a megmaradt üzemek – bár alacsony feldolgozottsági fokot produkálnak – elsődlegesen az állattenyésztésre szakosodott élelmiszeripart látják el.

Tótkomlós gazdaságában a mezőgazdaság a meghatározó a szolgáltatások mellett. Évszázados hagyománya van például az őrlésnek a városban, ma is működő malmunk jelentős mennyiségű gabonát dolgoz fel.

A lakosság részben ma is mezőgazdasággal foglalkozik (társas vállalkozások, egyéni gazdálkodók), ez a helyiek egyik megélhetési forrása. A településen a szántóföldi növénytermesztés is jellemző. A kapcsolódó vállalkozások (keveréktakarmány gyártás, malomipar, tojástermelés) is jelentős foglalkoztatók. A 90-es években a kis- és középvállalkozások száma emelkedett, s néhány jelentős könnyűipari vállalkozás is működik a településen. Például: A MAS 2003. Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. két gyárépületben, összesen 4000 m² területen foglalkoztat helyi, illetve környékbeli munkavállalókat. A foglalkoztatottak száma 100 fő. A RIMAX Ipari és Kereskedelmi Kft. fő tevékenysége mezőgazdasági, erdészeti gépek és kellékek gyártása, dolgozói létszáma meghaladja a 300 főt. Ezek a külföldi érdekeltségű helyi vállalkozások jelentős munkalehetőséget biztosítanak a lakosság számára.

2019-ben a településen 1199 cég van nyilvántartásban (a nem tótkomlói székhelyű, de tótkomlói telephellyel rendelkező cégek, valamint őstermelők is benne foglaltattak), amelyből 271 egyéni vállalkozó, 72 KATA-s és 856 vállalkozás (Zrt., Bt., Kft.). Az alábbi táblázat tartalmazza a 10 legnagyobb iparüzési adót fizető céget.

A 10 legnagyobb iparüzési adót fizető cég Tótkomlóson

Agromolnár Kft.
Komlós – Lúd Kft.
Komlós-kenyér Kft.
Magyar Földgáztároló Zrt.

MAS 2003 Kft.
MOL Nyrt.
Piginvest Sertéshústerm. Kft.
Rimax Kft.
Szerencsejáték Zrt.
Szíjártó Kft.

(Helyi forrás)

Településfejlesztési politika

Figyelembe véve a stratégiai célokat, és az azok alá rendelhető, az alábbiakban ismertetendő részcélokat, az ezek eléréséhez szükséges fejlesztéseket a város ebben a ciklusban is kiemelten pályázati forrásokból, illetve esetlegesen magánbefektetők bevonásával kívánja megvalósítani, amelyeket átgondolt, racionális fejlesztés-finanszírozási politika mentén egészít ki saját forrásaival. A gazdasági fenntarthatóság biztosítása érdekében olyan fejlesztéseket hajt végre, amelyek későbbi működtetése nem ró teljesíthetetlen kötelezettségeket és terheket az önkormányzat intézményeire és költségvetésére, lehetőség szerint kiszámíthatóan megtérülnek, és hosszútávon pótlólagos bevételeket vagy megtakarításokat eredményeznek (pl. energiaracionalizálás, hatékonyságfejlesztés). A fejlesztésekhez az önerő biztosítása érdekében szükség szerint, de átmeneti jelleggel von be önkormányzatunk hitelforrásokat, ugyanakkor a ciklus egészére vetítve biztosítja az önkormányzat adósságmentességét.

Gazdasági szerkezet diverzifikálása

Az átfogó stratégiai célok közül a gazdasági szerkezet diverzifikálása tekinthető a legalapvetőbbnek, hiszen a város hosszú távú fejlődése csak stabil gazdasági alapokra támaszkodva biztosítható. Jelen önkormányzati ciklus kiemelt feladata a gazdasági szerkezet fokozatos diverzifikálása, az alábbi elemek mentén:

A turizmus terén megfelelő fejlesztések végrehajtásával, a látnivalók és programok körének kiszélesítésével, új turisztikai szolgáltatások megteremtésével bővíteni szükséges a célcsoportok körét (pl. aktív turizmus, sportturizmus, lovas-turizmus, ökoturizmus);

A város és környezetének (kistérség) mezőgazdasági adottságaira építve ki kell alakítani minőségi helyi (bio)termékek helyi termelésének és értékesítésének feltételeit;

A stabil és diverzifikált gazdasági struktúra fenntartásához fontos a fejlett és innovatív vállalkozások ösztönzése, a tevékenységüket segítő infrastruktúra megteremtése.

Fenntartható városi környezet kialakítása

A XXI. század követelményeinek megfelelően a következő évek egyik legfontosabb kihívása az, hogy városunk miként tudja az energiafelhasználást és a károsanyag-kibocsátást csökkenteni, az energiafelhasználásban a megújuló energiák részarányát növelni. A fenntartható lakó- és vállalkozói környezet ugyanakkor a települési vonzerőnek és megtartóerőnek is egyre fontosabb tényezője, mind az itt lakók, mind az itt gazdasági tevékenységet folytatók, mind pedig az ideköltözést vagy befektetést, beruházást fontolgatók számára.

Tótkomlós mind a megújuló energiák hasznosítása, mind pedig a természeti környezet szempontjából kedvező adottságokkal rendelkezik, ugyanakkor környezeti kockázatokat is rejt magában ezek kiaknázása. A környezeti fenntarthatóság alapjainak megteremtése érdekében a városkép, a városszerkezet és a városi terek alakítása során egyszerre kell figyelni a vonzó települési környezet és a fenntartható, környezetbarát működés feltételeinek megteremtésére. Olyan városszerkezetet kell kialakítani, mely ösztönzi a gyalogos és a kerékpáros közlekedést és az intézményi-, vállalkozási- és lakóinfrastruktúra egyaránt energia-hatékonyan üzemel.

A fenntartható lakó- és vállalkozási környezet fejlesztésének a jelen önkormányzati ciklusban célzott elemei a következők:

Megújuló energiák részarányának növelése az energiafelhasználásban, megújuló energia-hasznosításon és energiaracionalizáláson alapuló projektek és tevékenységek támogatása;

A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása a gyalogos és a kerékpáros közlekedést ösztönző megoldásokkal, a közösségi közlekedés feltételeinek javításával;

Zöldterületek felújítása, bővítése, változatosabbá tétele különböző rekreációs funkciókkal (játszótér, sétány, sportpálya, stb.)

A természeti és épített környezet állapotának további javítása a vonzó településkép, magas életminőség és értékálló ingatlanállomány biztosítása érdekében.

Hatékony városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés

Minden település image folyamatosan alakul, annak fejlesztése tudatos városmarketing-tevékenységet követel. Ennek során meg kell erősíteni és modernizálni szükséges mind megjelenésében, és meg kell szervezni az átgondolt, tudatos kommunikációját Magyarországon és az országhatárokon túl is, kiemelten támaszkodva a szlovák gyökereinkre és a román és szerb határ közelségére.

A városmarketing-tevékenység és image-fejlesztés jelen ciklusban meghatározott rész céljai a következők:

Vonzó, „zöld városkép” kialakítása további beruházásokkal, szabályozási eszközökkel, civil szervezetek segítségével, és az ingatlantulajdonosok ösztönzésével;

Tótkomlós egy nyitott, fejlődő és fejlődőképes település arculatának kialakításával, amely lakossági megtartó-erő, települési vonzerő és befektetési célterületként is előnybe tudja helyezni a várost versenytársaival szemben;

A helyi társadalom közösségi életének fejlesztése a helyi lakosok igényeinek felmérésével valamint a helyi identitástudatot is erősítő a turisták mellett az itt lakókat is célcsoportnak tekintő rendezvények, a város hagyományos értékeire és történelmi adottságaira építő programok és kulturális tevékenységek segítségével.

Fejlesztések

Az Önkormányzat pályázatainak gondozását a Hivatalban 1 fő igazgatási ügyintéző látja el. Függetlenül attól, hogy az egyes pályázatok – a beszerzések összetettségére, illetve becsült értékére figyelemmel – megírását, majd nyertes pályázat esetén a projekt menedzselését és egyéb, az ahhoz tartozó tevékenységeket megfelelő szakmai kompetenciákkal rendelkező gazdasági szereplők látják el, a projektek sikeres lebonyolításához elengedhetetlen a folyamatos, akár napi szintű kapcsolattartás, egyeztetés, adatszolgáltatás.

Folyamatban lévő beruházások

Nők a családban és a munkahelyen

Az Emberi Erőforrások Fejlesztési Operatív Program támogatási rendszeréhez benyújtott EFOP-1.2.9-10-1017-00090 azonosító számú pályázat támogatásban részesült. Az elnyert támogatás összege: 199.997.635 Ft, a támogatás intenzitása: 100%.

A pályázat célja egy Család és Karrierpont létrehozása. A projekt keretében a nők munkaerő-piaci helyzetének javítása, képzések szervezése, eszközbeszerzés valósul meg a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központtal, valamint a Jövő Építők Turisztikai Desztináció Menedzsment Közhasznú Egyesülettel konzorciumi partnerként együttműködve. Fő cél: Helyi megoldások és együttműködések a nők családban és munkahelyen betöltött helyzetének javításáért

1. Kommunikációs aktivitások a lakosság, a munkaadók és szervezetek szemléletformálása céljából

1.1. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése a munka és a magánélet összehangolása érdekében: 3 alkalommal munkáltatói fórum megrendezése, 3 alkalommal atipikus workshop megrendezése, 3 alkalommal állásbörze megrendezése, 3 alkalommal foglalkoztatási kerekasztalok megrendezése

1.2. Kampány a nők társadalmi és gazdasági szerepének erősítéséért: 29 alkalommal Nő a bizalom! rendezvény megrendezése az alábbi napokon: Nők Napja - március 8., Láthatatlan Munka Napja - április első keddeje, Anyák Napja – május első vasárnapja, Nagyszülők Napja – szeptember 7., 1 darab projekt honlap fejlesztése, 28 darab PR cikkek megjelentetése a szemléletformálás érdekében, 9 darab szemléletformáló kisfilm forgatása

2. Intézkedések a nők munkahelyi és a családi életének összehangolása céljából

Várható befejezés: 2020. június 30.

Helyi identitás és kohézió erősítése

A Nemzetgazdasági Minisztérium Regionális Fejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága a Terület és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül a TOP-

5.3.1-16 „A helyi identitás és kohézió erősítése” tárgyú felhívást tett közzé, mely vonatkozásában Tótkomlós Város Önkormányzata bruttó: 30.183.865 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. Tótkomlós Város Önkormányzata Békéssámson Község Önkormányzatával és a Jövő Építők Turisztikai Desztináció Menedzsment Közhasznú Egyesülettel konzorciumban valósítja meg az „Együttműködés a közösségünk fejlesztéséért! - a helyi identitás és kohézió erősítése” című közösségfejlesztő projektet. A fejlesztés célterülete Tótkomlós és Békéssámson településekből áll. A projekt megvalósítása 54 hónap. A közösségfejlesztési folyamat egy közösségi tervezési szakasszal indul, ezt a Helyi cselekvési terv elkészítése zárja. A dokumentum tartalmazza a fejlesztés tevékenységeinek szakmai leírásait és a települések rendezvény naptárát. A közösségi tervezés során interjúk, kérdőívek készülnek a lakossággal, amelyek eredményeit kiadványok foglalják össze. A közösségfejlesztési folyamat az alábbi tevékenységcsoportokból áll, ezek megvalósítására 36 hónap áll rendelkezésre: • A térség közösségi tevékenységeinek történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele kiállítások keretében. • Községi akciók, tevékenységek, események megszervezése. • Programok és folyamatok megszervezése, működésének szakmai támogatása. • A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése: pl. honlap, közösségi oldal, mobil applikáció, rádió, televízió, nyomtatott újság, hírlevél, hirdető táblák kialakítása, fejlesztése formájában. • Részvételi fórumok megszervezése. • Községi információs pont kialakítása a települések életére hatást gyakorló legfontosabb közhasznú információk lakosság felé történő közvetítése érdekében. • Stratégiai dokumentumok megújítása: a helyi cselekvési tervvel való összhang megteremtése érdekében, szakmai műhelyek keretében. • Képzések szervezése a helyi közösségnek: háromnapos képzések többféle témakörben. • Tapasztalatcsere biztosítása a lakosság, a településvezetők és szakemberek számára. • Szakemberek közösségfejlesztő végzettségének/képesítésének/tanúsítványának megszerzése céljával. • Bűnmegelőzési és közbiztonság javítását segítő programok az elkövetővé/áldozattá válás elkerülését és a bűnalkalmak csökkentése témában. • Közlekedésbiztonsági programok a védtelen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) közlekedésbiztonságának növelése témában.

Várható befejezés: 2020. március 31.

Humán közszolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma EU Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárság az EFOP-1.5.3-16 konstrukció keretében 491.807.912 Ft vissza nem térítendő támogatásba részesítette Tótkomlós Város Önkormányzatát. A „Humán szolgáltatások fejlesztése a társadalmi felzárkózás érdekében” című projektünket 2018. február – 2020. január között tervezzük, konzorciumi formában megvalósítani. Konzorciumunk tagjai: Tótkomlós Város Önkormányzata, Orosháza Város Önkormányzata, Kaszaper Község Önkormányzata, Nagybánhegyes Község Önkormányzata, Kardoskút Község Önkormányzata, a Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány és a Dél-Békés Mezőgazdasági Termelőiért Közhasznú Alapítvány. Projektünk fő célja a humán közszolgáltatások fejlesztése a társadalmi felzárkózás érdekében. A projekt tevékenységeit három specifikus cél alá rendeltük: egyrészt fejlesztjük a humán közszolgáltatásokat hatékony működésük érdekében, másrészt hozzá kívánunk járulni a hátrányos helyzetű lakosság társadalmi- és munkaerő-piaci integrációjához, harmadrészt pedig programokat fejlesztünk a lakosság helyben maradásának ösztönzése érdekében. A humán közszolgáltatások hatékony működése és a minőségi szolgáltatások biztosítása érdekében szervezet- és szolgáltatásfejlesztést hajtunk végre mind az öt település egy-egy intézményében. A fejlesztési tevékenység a helyi közszolgáltatások elérhetőségének javítására, bizonyos szolgáltatások továbbfejlesztésére, és olyan innovatív szolgáltatások bevezetésére irányul, amely a mélyszegénységben élők, különösen a romák, valamint az egyéb hátrányos helyzetű csoportokba tartozó emberek integrációjának támogatását szolgálja. Szintén a humán közszolgáltatások hatékonysága, közvetlenül a szakember ellátottság növelése érdekében a szociális szakemberek tudását bővítjük: egyrészt digitális e-learning tananyagot fejlesztünk, majd ennek segítségével blended képzéseket valósítunk meg az alkoholizmus és a krízisintervenció területén. A humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek munkájuk során gyakran találkoznak a deviancia különböző megjelenési formáival, valamint lélektanilag kritikus helyzetben lévő emberekkel, ezért hasznos, ha szakmai kompetenciáikat e területeken is fejlesztik. Az oktatás napjainkban egyik legnépszerűbb formája az online képzés, mert nincs helyhez és időhöz kötöttség, így nagyobb arányban teljesítik a követelményeket a résztvevők. A digitális tartalom továbbá az interneten segítségével a későbbiekben is elérhető marad, további szakemberek képzéséhez is felhasználható lesz. A hátrányos

helyzetű lakosság integrációjához az alábbi, négy csoportba sorolható tevékenységek megvalósításával járunk hozzá: Egyrészt életminőségük javítása érdekében prevenciós tanácsadásokat, egészségnapokat és egészség- és szabadidős/közösségi klubokat szervezünk, közösségsszervezőt alkalmazunk, és karitatív programokat valósítunk meg. Másrészt 15 mentort alkalmazunk, akik egyenként 20 fő hátrányos helyzetű aktív korú személynek készítenek egyéni fejlesztési terveket, valamint ellátják 14 fő mentorálását. Utóbbi elvárt eredménye egy pozitív irányú személyiségfejlődés, illetve a munkavállalóvá vált személyek munkakörnyezetbe való beilleszkedésének elősegítése. A mentorokat felkészítjük a projektben elvárt egyéni fejlesztési tervek elkészítésére, valamint szupervíziós alkalmakon biztosítjuk a tapasztalatcsere és az esetmegbeszélések lehetőségét. Harmadrészt a hátrányos helyzetű lakosság is részt vesz kompetenciafejlesztésben foglalkoztathatóságuk növelése érdekében: egy munkanélkülieknek tartott motivációs tanácsadás sorozaton, egy ügyintézés és alapkompentenciákat fejlesztő tanácsadás sorozaton, egy álláskeresésre felkészítő tanácsadás sorozaton és egy csapatmunkát fejlesztő foglalkozássorozaton. Mind az öt településen 12-12 alkalmasak a programok. A tanácsadásokon túl a hátrányos helyzetű csoportokat gyakorlati oldalon is bevonjuk a programba: a közösségi fűszerkert és a kreatív kézműves kör értékteremtő tevékenységekbe vonja be őket, egyrészt munkaszocializációs céllal, másrészt a közösségi alkotás megélésén keresztül a társadalmi hasznosság érzéséhez is hozzájárul. Végül a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő piaci integrációjához a munkáltatói oldal bevonásával is hozzá kívánunk járulni: konfliktuskezelés a munkahelyen nevű programunk a potenciális munkáltatókat célozza, 3 alkalmas programsorozat keretében, mind az öt településen. A lakosság helyben maradásához a projekt keretében egy komplex programmal kívánunk hozzájárulni: elsőként műhelymunkákat szervezünk a helyi megtartó-képesség növelése érdekében, amely mind az öt településen 3-3 alkalommal valósul meg. Résztvevői a helyben működő közösségek (civil szervezetek, egyházak, nemzetiségek képviselői, idősek, fiatalok közössége stb.) képviselői, a helyi vállalkozások vezetői/képviselői és a humán közszolgáltatások területén működő intézmények vezetői/delegáltjai. Cél, hogy a résztvevők összegyűjtsék a fejlesztendő szolgáltatásokat vagy szolgáltatási és/vagy programjavaslatokat (fejlesztési igényeket) határozzanak meg és átadják a települési önkormányzatok részére annak érdekében, hogy a települések növeljék megtartó-képességüket és a lakosság, különösen a fiatalok helyben maradását támogassák. Az összegyűjtött megtartó-

képességet növelő, a helyi életminőség javítását célzó fejlesztési javaslatokat egy dokumentumba foglaljuk, amely tartalmaz majd legalább 8 programot/szolgáltatást a lakosság helyben maradása, 8 programot/szolgáltatást a fiatalok helyben maradása érdekében. Végül egy települési kedvezménykártya rendszer kidolgozásával is szeretnénk segíteni a lakosságot és növelni a térség megtartó-képességét: a projekt segítségével 5.000 darabot szeretnénk legyártani és szétosztani a lakosság körében. A fejlesztések népszerűsítését, a lakosság toborzását és az eredmények továbbélését többféle kommunikációs eszközzel kívánjuk biztosítani. A kötelező nyilvánossági elemeken túl a projekt honlap elkészítése és folyamatos frissítése, valamint szórólapok és plakátok szolgálják ezt a célt. A támogatás intenzitása: 100%.

Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben-tudástőke gyarapítása

Az EFOP-3.9.2-16 pályázati konstrukció keretén belül projektünk megvalósítására Orosházán, Tótkomlóson, Kaszaperen, Nagybánhegyesen és Kardoskúton kerül sor, a települési önkormányzatok együttműködésének keretében, a Békés Megyeért Vállalkozásfejlesztési Alapítvány és a Kodolányi János Főiskola partnerségében. Az elnyert támogatás összege: 488.827.162 Ft, melyből Tótkomlós Város Önkormányzata, mint konzorciumi partner 40.518.770 Ft támogatásban részesült. A konzorcium vezetője Orosháza Város Önkormányzata. Támogatás intenzitása: 100%. A fejlesztések végrehajtására 24 hónapot tervezünk, ez idő alatt célunk, ahogyan azt a projekt címe is tükrözi: a „Humán kapacitások fejlesztése a helyi tudástőke gyarapítása céljából”. A fejlesztéseket három terület köré szervezzük: 1.) A helyi humán közszolgáltatások körében felmérjük a szakember- és szaktudáshiányt és képzésekkel fejlesztjük közel 170 szakember ismereteit, kompetenciáit. A képzések témakörei: játékpedagógia, mentálhigiénia és mentálhigiéniai prevenció, idős- és ifjúság-specifikus szolgáltatás- és közösség-szervezés, informatika, befogadó társadalom. A kontakt képzések mellett kidolgozunk olyan digitális (e-learning) tananyagokat a fenti témákban, amellyel a humán közszolgáltatásokban dolgozók képzése/továbbképzése a későbbiekben is biztosítható lesz. A humán közszolgáltatók, térségben dolgozó szakemberek közötti együttműködéshez és térség-specifikus ismereteik bővítéséhez munkacsoport megbeszélések szervezésével járunk hozzá. Ennek keretében ösztönözzük a szakmai kapcsolatokat és a párbeszédet közöttük, valamint a hátrányos helyzetű csoportokkal

kapcsolatos jó gyakorlatok összegyűjtését és alkalmazhatóságának megvitatását. 2.) A gyermekek és fiatalok fejlődéséhez az alábbi módon kívánunk hozzájárulni: Az óvodás gyermekek iskolai sikerei érdekében komplex óvodafejlesztéseket valósítunk meg. Egyrészt kompetenciafejlesztő képzésekbe vonunk be legalább 60 fő óvodapedagógust, másrészt bővítjük az óvodai szolgáltatásokat a szülők bevonásával megtartott délutáni programokkal, óvodai egészségnapokkal, illetve tanulásfejlesztő mozgásos programsorozattal. A megvalósításhoz új eszközök beszerzését is tervezzük. Az iskoláskorú gyerekek későbbi munkaerő piaci érvényesülését tehetséggondozó, szemléletformáló és aktivitásnövelő iskolán kívüli programokkal segítjük. Több mint 400 tanuló ismereteket és tapasztalatot szerez informális módon (nem formális képzés keretében) a környezetvédelem, a pénzügyi ismeretek és a természettudományok területén. A sikeres továbbtanulás érdekében információs fórumokat szervezünk, illetve ECDL- és idegennyelv-tanfolyamokat tartunk. Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű gyerekek/tanulók bevonására is, továbbá ECDL- és nyelvvizsga díjakra 280 fő részére ösztöndíjat biztosítunk. Mindösszesen több mint 800 általános- és/vagy középiskolás korú tanulót vonunk be ilyen módon a programba. 3.) A minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés növelése érdekében felülvizsgáljuk a közlekedésszervezést, felmérjük az óvodába járást akadályozó tényezőket és kijavítására intézkedési tervet dolgozunk ki, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatására minden résztvevő településen szociális segítőket alkalmazunk. A programok szakszerű és hatékony megvalósítását módszertani segédleteket elkészítésével is segítjük, valamint a kötelező nyilvánossági elemek mellett egy kommunikációs kampány is kiegészíti azokat: kampányfilmek készülnek a továbbtanulás támogatására, az önkéntes tevékenységek népszerűsítése és a fiatalok helyben maradásának ösztönzésére, illetve egy projekt-honlapot is üzemeltetünk, ahol az érdeklődők minden információt megtalálhatnak a projektről és a programokról.

Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése

A Széchenyi 2020 keretén belül a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program TOP-3.1.1-15 kódszámú „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” című felhívásra az Önkormányzat pályázatot nyújtott be 2016 áprilisában. A Magyar

Államkincstár Békés Megyei Igazgatósága 376.613.862 Ft összegű támogatásra érdemesnek ítélte a benyújtott pályázatot. Tótkomlós városának célja az, hogy a települést összefüggően átszője a kerékpárforgalmi hálózat rendszere. A tervezett útvonal a Kossuth utca 1. számától, a település Makó felüli helységnévjelző táblától indul és a Szabadság téri meglévő kerékpárútig tart. A Kossuth utcai szakasz a közelmúltban felújított kiselemes térkö burkolat kiegészítéseként épül a Kossuth utca északi oldalán a Békéssámsoni út és a Fő út között. A Széchenyi utcai kerékpárút a Fő úton a Hivatal sarkától az állami út északi oldalán helyezkedik el. Hossza: 1325 m, szélessége: 2 m. A benzinkút után a nyomvonal kettéágazik és a temető felé halad tovább 127 m hosszan. Továbbá a csapadékvíz elvezetést a meglévő hálózat felhasználásával került kialakításra új víznyelők építésével. Támogatás intenzitása: 100%. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás lezárult, a kivitelezési feladatok ellátására a Bácska Mérnöki Szolgáltató Kft.-vel kötöttünk szerződést.

A projekt jelenlegi állása: Megvalósult a vasúti átjáróval kapcsolatban a beruházás, vagyis a fényesorompó kialakítása. A kerékpárút mentén szükséges hírközlési vezetékek kiváltása, ill. védelembe helyezése. Az Invitel Zrt. a szakági terveket jóváhagyta, azonban a szakági kivitelező még nincs kiválasztva, ez jelenleg folyamatban van.

Zöld város kialakítása

A projekt tervezett tevékenysége összefoglalóan „zöld piac” kialakítása zöldfelület fejlesztéssel és játszó sportpark kialakításával. . A projekt célja környezetjavító intézkedések alkalmazásával Tótkomlós belvárosának megújítása. A projekt elemei: multifunkciós piac kialakítása árusítóhelyekkel, a terület növényesítése. A Luther Márton és Gajdács Pál utcák között, a jelenlegi piactér melletti, romos terület lakhatatlanná vált, indokolt az épületeinek lebontása, a terep rendezése (3150 m²). A terület elrendezése után 165 m²-es fedett rész és egy 60 m²-es emelvény kialakításával multifunkciós területet hozunk létre. A helyszín használható piacnapokon árusító területnek, de alkalmas lesz szabadtéri közösségi rendezvények, vetítések megtartására is. A kialakítandó tér két oldalára babérmeggy cserjesort telepítünk, közé pedig gömbkőris fákat ültetünk. A cserjesor a terület

lehatárolását jól szolgálja. A terület régi piactér felőli bejáratánál kerékpártárolókat helyezünk ki, a piac közlekedőútjait térkövezzük a komplex akadálymentesítésnek megfelelően, az árusok helyeit öko térkővel rakjuk le. Az árusok sorai közötti sávokat gyepesítjük, gömbkőriseket és nyári orgona cserjéket telepítünk. A Luther Márton utcát (472. hrsz.) újraaszfaltozzuk a 479. hrsz-ig 1780 m² területen. A meglévő akadálymentes parkolók és parkolók újrafestése tervezett, valamint új parkolóhelyek kerülnek kialakításra, 23 db parkolót és egy akadálymentes parkolót létesítünk. A parkolóba egy elektromos töltőállomás kerül kihelyezésre. A Gajdács Pál utca (491. hrsz.) rossz minőségű földes útjának aszfaltozása is megvalósításra kerül a 475-479. helyrajzi számig (95,13 méter hosszú). A terület környezettudatos és energiatakarékos világítását napelemes, LED-es kandeláberekkel biztosítjuk. A pályázat keretében egy szabadtéri tornaparkot is kialakítunk: légbemjáró, twist és sítréner, valamint tai chi kültéri tornaeszközök kihelyezésével. A teret látogatók kényelmét 3 db pad és 2 db hulladékgyűjtő is szolgálja majd. Az elnyert támogatás összege: 200.000.000 Ft, támogatás intenzitása: 100%.

A projekt jelenlegi állása: Megtörtént a tereprendezés, az ingatlanok lebontásra kerültek. A fitness park kialakításra került.

Ipari park kialakítása

A projekt keretében egy 14.114 m² területű, teljes alapinfrastruktúrával ellátott iparterület kialakítása valósul meg a Vasvári Pál utcában. A területen összesen 11 db belterületi beépítetlen ingatlan található, valamennyi 1/1 arányban Tótkomlós Város Önkormányzata tulajdonát képezi. A fejlesztés részeként megvalósul a terület megközelítését biztosító aszfaltút kialakítása, a terület körbekerítése, ipari kapu kialakítása, közvilágítással való ellátása, továbbá tartalmazza a beruházás a közműveknek az ingatlanok határáig történő teljes kiépítését, valamint a terület villamos energiával való ellátását biztosító transzformátor állomás telepítését. Elnyert támogatás összege: 100.000.000 Ft.

A projekt jelenlegi állása: Kialakításra került a villamos energia hálózat és a transzformátor állomás kiépítése.

Inkubátorház kialakítása

A pályázat célja Tótkomlós város főterének sarkán álló patinás épület átalakításával és felújításával a helyi mikro vállalkozásoknak teret adó inkubátor épület kialakítása. Az épület helyi védett besorolása és frekventált helye alkalmassá teszi egyben a belső közösségi terek kialakítására, jelentős szerkezeti átalakítások nélkül. Az épület állagromlása a héjazat és bádогоzási hibákból adódó komoly beázásokra vezethető vissza ezért elsődleges célok közt van a teljes beázás mentes állapot kialakítása. A projektben megvalósul a meglévő palafedés bontása után, kerámia cserépfedés készül a gyártói utasításban megadott lécezéssel, valamint vízzáró pára áteresztő fólia kerül beépítésre. Régi rossz állapotú fa nyílászárók kibontása után faanyagú nyílászárók kerülnek beépítésre fokozottan $k=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$ / hőszigetelt üvegezéssel (LOW -E), barna színben. Meglévő padlóburkolatokon aljzatkiegyenlítés után, az építész tervrajzokon megadott helyeken laminált padló kerül lefektetésre, valamint kerámia burkolat készül. Vizes helyiségekben használati víz elleni szigetelés készül. Építész tervrajzokon jelölt helyeken és mennységben új beltéri nyílászárók kerülnek elhelyezésre faanyagból. A WC helyiségekben az ajtókat WC zárral kell ellátni.

Elnyert támogatás összege: 220.000.000 Ft.

Projekt jelenlegi állása: közbeszerzési eljárás indítása folyamatban van.

Elbírálás alatt lévő, közelmúltban benyújtott pályázatok

V-A Románia-Magyarország Program

A program a két szomszédos ország határon átnyúló együttműködését támogatja, mely kulcsfontosságú eszköznek minősül a közös kihívások hatékony megközelítésében, mely a határ menti régió jólétét és általános életminőségének javulását kívánja elősegíteni.

Nyertes pályázat esetén 1-1 nyári tábor kerülne megszervezésre Nagylakon, illetve Tótkomlóson, ahol a részt vevő gyermekek csereprogram keretén belül

megismerkedhetnének a helyi tűzoltók munkájával, illetve egy kisebb felkészítés, bemutató részesei lehetnének. Ezen kívül a Tótkomlói Tűzoltóság részére eszközök beszerzése valósulna meg (ágyak, fektető anyagok, étkező asztalok, székek, TV, laptop, nyomtató, pneumatikus sátor, hűtő-fűtő sátor, rendezvénysátor, öltözőszekrények, tábori ágyak). Ezen felül Tótkomlóson kerülne megszervezésre a záró, illetve a senior konferencia is. A nyilvánosság biztosítása érdekében különböző promóciós anyagok (roll-up, banner, sajtóközlemény, állandó láthatósági lap) legyártását is tervezzük. Betervezésre került továbbá egy nagymama konyha nap is, ahol a két országból a nagymamák közösen főznének.

Az igényelt támogatás összege: 31.682,5 euro, a saját forrás összege: 1.667,5 euro, a támogatás intenzitása: 95%.

LEADER

A VP6-19.2.1.-49-10-17 kódszámú „Civil szervezetek, önkormányzatok kis értékű beruházásainak a támogatására” 2. célterületre Tótkomlós Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be. Az igényelt támogatás összege: 232.050 Ft, önerő mértéke: 40.950 Ft, támogatás intenzitása: 85%.

Nyertes pályázat esetében 1 db vezeték nélküli mikrofon, 1 db dupla vevő, 1 db vokál mikrofon kerül beszerzése. A pályázat döntésére előre láthatólag decemberben kerül sor.

Pályázati összefoglaló

Az alábbi táblázatban összegezve találhatóak az elmúlt ciklusok során elnyert és megvalósított projektek. Mindez azért fontos, mert egyértelműen látszik, hogy gondos tervezés ellenére is fontossága van annak, hogy az adott időszakban éppen milyen jellegű pályázati kiírások vannak, hiszen ez befolyásolja, hogy milyen típusú fejlesztésre és milyen összegeket képes a város elnyerni.

ELNYERT PÁLYÁZATOK 2006-2019				
Pályázati azonosító	Pályázat címe	Elnyert támogatás összege	Projekt fizikai befejezése	Konzorcium összesen
TOP-4.2.1-15-BS1-2016-00042	Tótkomlós Szociális Szolgáltató Központ eszközfejlesztése	15 353 516	megvalósult	
TOP-3.2.1-15-BS1-2016-00043	A Tótkomlói Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése	89 080 203	megvalósult	
TOP-3.1.1-15-BS1-2016-00012	Tótkomlós kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztése	376 613 862	2020.09.30	
TOP-4.2.1-15-BS1-2018-00063	Szociális alapszolgáltatások fejlesztése	11 100 000	2020.02.28	
TOP-3.2.1-16-BS1-2019-00098	Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ épületének energetikai korszerűsítése	63 315 000	támogatási szerződés aláírása folyamatban	
TOP-1.1.1-16-BS1-2017-00008	"Ipari terület kialakítása Tótkomlóson"	100 000 000	2020.09.30	
TOP-1.1.2-16-BS1-2017-00003	"Inkubátorház kialakítása Tótkomlóson"	220 000 000	2020.09.30	
KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	"Csatlakoztatási konstrukció az önkormányzati ASP rendszer országos kiterjesztéséhez"	6 706 149	megvalósult	
TOP-5.3.1-16-BS1-2017-0008	"Együttműködés a közösségünk fejlesztéséért!- a helyi	30 183 865	2022.11.30	

	identitás és kohézió erősítése			
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Néprajzi Ház)	Szlovák Néprajzi Ház felújítása	1 500 000	megvalósult	
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Néprajzi Gyűjtemény)	Szlovák Néprajzi Gyűjtemény felújítása	500 000	megvalósult	
Kubinyi Ágoston Program (Szlovák Tájház)	Szlovák Tájház felújítása	1 000 000	megvalósult	
TOP-2.1.2-16-BS1-2017-00002	"Tótkomlós városközpontjának környezettudatos megújítása"	200 000 000	2020.10.31	
TP-1-2017	"Tanyafejlesztési program"	621 838	megvalósult	
Belügyminisztérium	"Belterületi utak, járdák felújítása"	14 591 601	2020.12.31	
ZP-1-2017/2191	"Zártkerti program"	9 817 187	megvalósult	
EFOP-1.2.9-17	"Nők a családban és a munkahelyen"	162 791 785	2020.06.30	199 997 635
EFOP-3.9.2-16-2017-00027	"Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben - kedvezményezett térségek"	53 082 364	2020.03.31	488 827 162
TÁMOP-3.1.4/08/2-2009-270	"Esély a jövőnek Tótkomlóson"	64 000 000	megvalósult	
EFOP-1.5.3-16	"Humán közszolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben"	76 532 300	2020.03.31	491 807 912

DAOP-4.1.1/A-09-2010-0021	" Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Tótkomlóson a központi orvosi rendelő felújításával és akadálymentesítésével"	47 586 985	megvalósult	
DAOP-4.2.1/2F-2f-2010-0001	„A korszerű és egészséges intézményi feltételek kialakítása a tótkomlósi Szlovák Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda Erzsébet utcai tagintézményében"	60 266 229	megvalósult	
KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0087	"Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése" II. forduló	2 254 323 853	megvalósult	
DAOP-5.1.2/B-09-2009-0011	"Tótkomlós városközpontja és az Epres téri játszótér megújítása a városi örökség megőrzése érdekében"	22 030 234	megvalósult	
KEOP-7.1.2.0-2008.0243	"Tótkomlós csatornázásának és szennyvíztisztításának fejlesztése" I. forduló	1 960 770 543	megvalósult	
ZK010592/11	Tűzoltó laktanya felújítása	5 279 961	megvalósult	
A 145/2009. (XI. 6.) FVM rendelet alapján a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében.	Helyi Piac Felújítása	50 283 842	megvalósult	

Támogató: MVH				
A 122/2009. (IX.17.) FVM rendelet alapján a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák LEADER fejezetének végrehajtásához nyújtandó támogatás keretében.	Rendezvénysátor beszerzése	12 673 395	megvalósult	
DAOP-4.1.3/B-11- 2012-0007	"Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények infrastrukturális fejlesztése és kapacitás bővítése"	149 925 724	megvalósult	
137/2008. (X. 18.) FVM rendelet alapján a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatás jogcímre, Ifjúsági szálláshely kialakítása	"Ifjúsági szálláshely kialakítása"	46 719 360	megvalósult	
8/2009. (II. 26.) ÖM rendelet	Tótkomlós, Diófa u. 10. sz. alatti óvoda infrastrukturális fejlesztése	19 000 000	megvalósult	
ÁROP-1.A.5-2013- 2013-0100	"Szervezetfejlesztés megvalósítás Tótkomlós Város Önkormányzatánál"	21 937 242	megvalósult	
KEOP-4.10.0/C/12- 2013-0139	"Megújuló energia használata	89 878 231	megvalósult	

	Tótkomlóson"			
KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0017	"Élőhely rekonstrukciós munkálatok a Száraz-ér mentén"	492 514 577	megvalósult	
35/2013 (V.22.) VM rendelet alapján	Fa kiállító pavilon beszerzése	5 910 000	megvalósult	
BM rendelet	"Közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések megvalósítása	5 978 644	megvalósult	
DAOP-5.2.1/D-2008-0002	"Belvízrendezés az élhetőbb településekért, komplex belvízrendezési program megvalósítása a belterületen és a csatlakozó társulati csatornán"	27 274 944	megvalósult	
DAOP-5.1.3-11-2011-0006	"A Karasz János Sporttelep fejlesztése"	40 639 746	megvalósult	
TP-1/3700/2013.	"Tanyák, valamint az alföldi tanyás térségek megőrzése és fejlesztés érdekében a települési és térségi fejlesztések támogatására"	689 627	megvalósult	
DAOP-3.2.1-2008-0040	"Közösségi közlekedés fejlesztése Tótkomlóson"	121 042 289	megvalósult	
DAOP-2.1.1/E-2008-0027	"Gyalogtúra útvonalak hálózata a Marosháton"	102 002 040	megvalósult	
DAOP-3.1.1/B-2007-0121	"Tehermentesítő út és lakóutak építése	6 471 642	megvalósult	

	Tótkomlóson"			
ÁROP-1.A.2/A-2008-0043	„A Tótkomlósi Polgármesteri Hivatal szervezetfejlesztése"	19 964 000	megvalósult	
KEOP-5.7.0/15-2015-0188	"Jankó János Általános Iskola és Gimnázium energetikai fejlesztése"	149 968 410	megvalósult	
SZOC-FP-14-C-0124	Szociális földprogram	550 000	megvalósult	
HUNG-2018	"Nemzeti értékek és hungarikumok"	512 546	megvalósult	
HÖF-TEKI 2007	Árpád utca szilárd útburkolatának felújítása	11 280 241	megvalósult	
HUNG-2015	"Értékmentés Gábor Áron szülőföldjén"	1 000 000	megvalósult	
	Nemzetiségi óvodák, iskolák fenntartásának támogatása	30 000 000	megvalósult	
	Nemzetiségi tankönyvbeszerzés támogatása	1 079 082	megvalósult	
KIOP-1.2.0-F.-2005-12-0001/2	„Állati hulladék kezelése Tótkomlós"	257 551 000	megvalósult	
HURO/1001/022/1.2.3	Info-com (HURO/1001)	21.132,75,- EUR	megvalósult	

Fejlesztési elképzelések

1.) Belterületi utak, közutak, járdák felújítása: Tótkomlós belterületén az Önkormányzat tulajdonában lévő rossz állapotú mellékutak, járdák felújítása valósulna meg a projekt keretében. A felújított utak, járdák a lakók

életminőségét javítják, valamint esztétikai értelemben is nívósabb kialakítást jelent.

- 2.) ***Idősek Háza felújítása / új épület komplexum kialakítása:*** Az Idősek Háza épületének tetőszerkezete beázik, rossz állapotban van. A tetőszerkezet héjazatának, cserépléceinek cseréje szükséges. A jelenlegi fűtést nem lehet szabályozni, elavult technológiával működik, ezért szükséges felújítani. Fűtése korszerűsítés, illetve energiahatékonyság céljából, a meglévő nyílászárók cseréje is indokolt. Az épületben a belső falak salétromosak, vizesek. Ennek alászigetelése, újrafestése is szükséges. Az épületben lévő szobák régi, rossz állapotú linóleummal vannak leburkolva. A folyosó, illetve a konyha hideg burkolólappal, a szobák pedig laminált padlóval történő cseréje is elengedhetetlen. Az Idősek otthonának állapota javítása elengedhetetlen. A lehető legideálisabb helyzet az lenne, ha pályázat segítségével az otthon mellett lévő telek megvásárlásával új idősek otthonának a megvalósítása valósulhatna meg.
- 3.) ***A Komló épületének teljes felújítása:*** Az épület belső udvara szabadtéri rendezvényekre alkalmas, az oldalszárnyak üzleteiben a várost kiszolgáló üzletek és szolgáltatások telepíthetők. Jelenleg egy pályázat keretében irodák kialakítása történik, de az épület többi részének hasznosítása még további pályázati forrásokra vár.
- 4.) ***Ültetvények telepítése, üvegházak, hűtőház létesítése:*** A kihasználatlan területeken dió, mogyoró, szilva telepítése (szárítás, feldolgozás). Zöldség termesztés, ezek feldolgozása, szárítása, hűtése a forgalomba helyezésig.
- 5.) ***Szelektív hulladékgyűjtő helyek bővítése:*** Tótkomlós belterületén elhelyezendő szelektív hulladékgyűjtő helyek megvalósítása, akár időszakos jelleggel is.
- 6.) ***Földutak járhatóbbá tétele, fásítás:*** Tótkomlós közigazgatási külterületén lévő földutak járhatóbbá tétele. A mezőgazdasági területek könnyebb megközelíthetőségével a mezőgazdasági gépek ezeket az utakat vennék majd igénybe, ezáltal csökken a főutak forgalma, és növekszik a biztonsága. A porszenyezés csökkentésére és a táj régi arculatának visszaállítása érdekében, ezen dülő utak mentén fasorok, illetve védő erdősávok telepítésének folytatása.
- 7.) ***Biotermékek termesztése, előállítása (kisvállalkozók):*** Fiatalok földhöz jutás támogatás nyújtásával biotermékek termesztése, előállítása. Valamint az egészséges életmód ösztönzése. A támogatással a régi termelési

hagyományokhoz igazodva, vegyszermentes termékek előállítása (zöldség, gyümölcs, húsfélék, tej-tejtermékek, gyógynövények). Felvásárlás, üzlet kialakítása értékesítésre.

- 8.) *Önkormányzati járó beteg ellátás infrastrukturális fejlesztése:* Orvosi műszerek beszerzése, további helyben történő szakellátás biztosításának lehetősége, valamint szűrések helyben történő végzéséhez gyógyászati eszközök beszerzése.
- 9.) *Termálvíz hasznosítás, fűtési rendszerek kiváltása:* Az energiahatékonyság érdekében a meglévő energia (pl.: termálvíz) hasznosítása, a szén-dioxid kibocsátású fűtési rendszerek kiváltása. Jelenleg egy pályázatban ennek a célnak az elméleti megvalósulása megtörténhet.
- 10.) *Művelődési Központ energetikai korszerűsítése:* Művelődési Központ komplex energetikai korszerűsítése a modern kornak és előírásoknak megfelelő berendezések által az intézmény energia felhasználásának csökkentése a cél. Komplex felújításba tartozik a külső nyílászárók cseréje, napkollektor felszerelése, tető és homlokzat hőszigetelése, fűtés (kazánok és fűtőtestek cseréje).
- 11.) *Rózsa Fürdő fejlesztése (gyermekmedence, élménymedencék, csúszda létesítése), állagának megóvása és javítása, valamint szálláshellyel bővítése:* A Rózsa fürdő hatékonyabb kihasználtsága érdekében egy új gyermekmedence létesítése a meglévő termálvíz igénybevételével. Az „uszoda jelleg” mellett a fürdő élmény és wellness részlegének fejlesztése. A szomszédos ingatlan szálláshellyé kialakítása. Kempingezési lehetőség kialakítása.
- 12.) *Sportcsarnok építése:* Egészséges életmódra történő nevelés, sportolási kedv növelése, szabványméretű pálya kialakítása, ezáltal versenyek tartására nyílik lehetőség. Teremhasználat kiadásából plusz bevételi lehetőség, valamint civil szervezetek programjainak és iskolai testnevelésórák, szakkörök helyszínének biztosítása.
- 13.) *A települési közművek folyamatos szinten tartásának és fejlesztésének biztosítása:* Közműszolgáltatókkal történő folyamatos kapcsolattartás. Esetlegesen fellépő hibák, károkozások azonnali elhárítása. Pályázati lehetőségek figyelése a közművek további fejlesztésére (közvilágítás korszerűsítése, ivóvíz hálózat rekonstrukciója). Dr. Adamkovics Ágost tér,

Nagykopáncs bizonyos területeinek valamint a Jókai utca és Nagyatádi utca bizonyos területeinek közvilágítással való ellátása.

- 14.) *A vasút megmaradásának biztosítása:* Tótkomlós Város Önkormányzata támogatja a kötött pályás közlekedést. Támogatja a vasútvonalak fejlesztését, a reménybeli áruszállítások és a közút tehermentesítése miatt.
- 15.) *A szlovák nemzetiség anyaországi kulturális kapcsolatainak túlmenően gazdasági együttműködések elősegítése:* A szlovákiai testvérvárosok vonatkozásában olyan tótkomlói termékek felkutatása, amelyek a szlovákiai piacon vevőkörre találhatnak.
- 16.) *A Száraz-ér partjának és környezete jelentőségének megfelelő kialakítása, a vízbázis biztosítása Romániából (a termőföldek öntözéséhez):* Tótkomlóst érintő Száraz-ér folyamatos vízbázisának biztosítása Romániából, akár a termőföldek öntözéséhez, akár vízi létesítmények (csónakázótó, víztározó, halastó) kialakításához.
- 17.) *Az épített örökségeink (Kopáncsi kápolna, Tájház, Emlékház...) megvédése és turisztikai célú fejlesztése:* Kopáncsi kápolnához vezető út kiépítése turisztikai attrakció gyanánt. Cél a városi épített és kulturális örökség, valamint a kapcsolódó táji örökség megőrzése és bemutatathatóvá tétele, valamint a kulturális örökséghez való hozzáférés javítása. Fontos szempont a közösségek szemléletformálása, az örökség, mint lehetőség integrálása a köztudatba. Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- 18.) *A környéken egyedülálló értéket képező, a belvárosban kialakult telekrendszer és beépítés megtartása, illetve a kor igényeinek megfelelően annak továbbfejlesztése struktúrájának megtartásával:* Békés Megyében szinte egyedülálló 10x10 öles belterületi telekméret megtartása. A meglévő struktúrájának rendezési tervben történő védelme.
- 19.) *Belterületen szilárd burkolatú utak arányának minimálisan 65%-ra növelése:* Pályázati lehetőségek kihasználása, annak érdekében, hogy a jelenleg rossz műszaki állapotban lévő utak minimálisra csökkenjenek.
- 20.) *Üresen álló ingatlanok helyzetének rendezése:* Az üres ingatlanok nyilvántartási rendszerének kidolgozása és a statisztikai adatok nyilvánossá tétele. A nyilvántartás célja, hogy a hosszú ideig (akár évekig) teljesen

magukra hagyott épületek és lakások láthatóak legyenek az önkormányzat és a civil kezdeményezések számára, és bevonhatóak legyenek az üres lakások hasznosítását célzó programokba. Felmérés készítése arról, hogy a jelenleg nem lakás célú ingatlanokat milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Az önkormányzat felmérést készíthetne az üresen álló önkormányzati, nem lakás célú helyiségek közül mennyit és milyen feltételekkel lehetne lakássá alakítani. Civil kezdeményezések bevonása a lakások, épületek felújításába. Az üresen álló, rosszabb állapotú helyiségek, épületek átmeneti hasznosítása. Jogi lehetőséget kell teremteni arra, hogy a tulajdonos átmeneti használati szerződést kössön egy személlyel, csoporttal vagy szervezettel, ami lehetővé teszi az épület legális, de átmeneti jellegű használatba vételét addig, ameddig eldől az ingatlanok sorsa.

21.) *Civil szervezetek munkájának szervezett segítése:* Az elmúlt években, évtizedekben egyre nagyobb szerephez jutott a gazdaságban a civil szféra, mert bár az egyes szervezetek tevékenységeikkel általában egy adott csoport hétköznapi igényeit szolgálják ki, összességükben mégis jelentős társadalmi-gazdasági funkciót töltenek be. Ezt igazolják a civil szervezetek főbb szerepei is, vagyis a közsféra és a magánsféra közötti közvetítés, társadalmi kontroll biztosítása, érdekképviselés, és a közjó szolgálata. Ezek mellett fontos megemlíteni a jövedelem-újraelosztásban betöltött szerepüket is, mert a civil szervezetek támogatók és támogatottak is egyben. Az állami, uniós és magántámogatások kedvezményezettjei, és a rászoruló magánszemélyek, esetleg intézmények támogatói. Nélkülük fontos társadalmi funkciók maradnának betöltetlenül, amelyek pedig a társadalom demokratikus működését, valamint a lakosság önszerveződési igényeinek kielégítését biztosítják. Emellett a szektor munkahelyteremtő szerepe, illetve egyre növekvő gazdasági súlya sem elhanyagolható. Tótkomlós Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a civil szervezetekkel való jó kapcsolattartásra, azok anyagi támogatására, vagy egyéb más módon való segítésére. Nyomon követi a civil szervezeteknek szóló új pályázati kiírásokat, arról tájékoztatja a civil szervezeteket, ha az önkormányzatnak van szabad kapacitása, segít a pályázatok megírásában. Civilek Házának kialakítása.

22.) *Vállalkozások letelepedésének támogatása:* Vállalkozói aktivitás ösztönzése, az új vállalkozások létrejöttének támogatása.

- 23.) *Sportlehetőségek bővítése (lovak pálya fejlesztése, görkőrcsolya, kerékpárpálya, futópálya létesítése):* Egészséges életmódra történő nevelés, sportolási kedv növelése, szabványméretű pályák kialakítása, ezáltal versenyek tartására nyílik lehetőség.
- 24.) *Padok elhelyezése a parkokban, a város utcáin - akár felajánlások útján is:* A kisvárosi jelleg erősítésére fontos lenne padok kihelyezése a Kossuth és Széchenyi utcán is.
- 25.) *Munkahely teremtés elősegítése:* A Regionális munkaügyi központtal és annak kirendeltségével történő folyamatos együttműködés. Az álláskereső lakosok továbbképzési lehetőségeinek a segítése és összehangolása. A település és annak környéke munkaerő-piaci és munkahely kínálati helyzetének a felmérése, annak kívánalmaihoz történő illeszkedés elősegítése. A kistérség gazdasági szerkezetének, annak átalakulásának a felmérése. A képzésben résztvevő intézményekkel történő kapcsolat kialakítás és kapcsolattartás rendszerének a biztosítása. A településen működő vállalkozások önkormányzattal történő együttműködési lehetőségének a megteremtése. Jól szervezett közmunkaprogram, illetve az erre épülő start programok folytatása, fejlesztése.
- 26.) *Evangélikus templom felújítása:* Pályázati forrás felkutatásával a templom külső felújítása a Tótkomlósi Evangélikus Egyházközség által önkormányzati segítséggel.
- 27.) *Szálláshely és kiszolgáló egységek bővítés:* turisztikai szempontból megfelelő minőségű és mennyiségű szálláshely és étterem, étkezde kialakítása.

Az elkövetkezendő években kiemelt szerep jut a pályázati tevékenységnek, hiszen a szigorú gazdálkodási és költségvetési keretek között a pályázatokon történő részvétel biztosíthatja azon források megszerzését, amelyek segítségével az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott céljait eredményesen meg tudja valósítani.

Az Európai Unió által biztosított források mellett fokozott figyelmet kell szentelni az egyéb, főleg a megyei önkormányzat által elosztásra kerülő források megszerzésére. A források felhasználásáról a jelen programozási időszakban az egyes uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet rendelkezik. Ezen források megszerzése érdekében adott esetben

külső szakértők vagy szervezetek igénybevételével is számolni kell, pl. független könyvvizsgáló, környezettanúsító, illetve speciális szakértelemmel rendelkező pályázatíró.

Figyelemmel arra, hogy a pályázatok keretében elnyerhető források mértékét több évre előre prognosztizálni nem lehetséges, hiszen a források megszerzése nem garantált és a fejlesztési célok megvalósulása elsősorban a pályázatok sikerességétől függ, ezért ezen dokumentumban konkrét, számszerű adatok mellőzése indokolt.

A gazdasági program összegzése

A programban vázolt célok és feladatok megvalósításával egy jobb, élhetőbb, vonzóbb város megteremtéséért tehetünk, amely révén itt maradnak, illetve visszajönnek a fiatalok és idősebbek, gyarapodik a népesség. Előtérbe kerülhet a jóléti, gondoskodó önkormányzati szerep, erősödhet a szociális háló. Ahhoz, hogy jelentős számú munkahelyek teremődjenek fontos körülmény a gazdasági szabályozó rendszernek a befektetéseket vonzó változása is. A program vélhetően egy önkormányzati ciklusban nem valósítható meg teljes körűen, de ezen elvek mentén, a szükséges és lehetséges döntések meghozatalával a lehető legközelebb kell jutni egy mindenki által vágyott élhető kisváros dologi és működési feltételeinek biztosításához. A jelen programban megfogalmazott célok, cselekvési tervek, beavatkozási pontok csak akkor tekinthetők valós és reális elképzeléseknek, amennyiben a Képviselő-testület a programmegvalósításának alapkövét jelentő pénzügyi stabilitást megőrzi és továbbnöveli.

Tótkomlós, 2020. március